

Ref. nr.	Label	Onderwerp	Vraag	Antwoord
1	Proces	Kerncompetentie 3	U vraagt hier naar een referentie voor het beheren en onderhouden van loggers en solar stuw- en inlaat besturingen. Wij voldoen wel aan de eis van het beheren en onderhouden van de loggers maar niet van de solar stuw- en inlaat besturingen. Het beheer en onderhoud van deze systemen wordt door onze klanten zelf gedaan. Wij kunnen wel het onderhoud aanbieden. Bent u bereid deze eis te laten vervallen.	Opdrachtgever is niet bereid deze eis te laten vervallen.
2	Proces	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.3.3 Wordt hier bedoeld dat de data ook elke vijf minuten wordt verstuurd naar BOSBO? Met andere woorden: er wordt elke vijf minuten een meting gedaan en deze wordt direct verstuurd.	Dit is niet juist. Het gestelde in 3.3.3. blijft onverkort van kracht. Ter toelichting: Er vinden tijdens een periode van 5 minuten meerdere metingen van de procesmeetwaarde plaats. Het gemiddelde van de procesmeetwaarde over de periode van die 5 minuten, wordt na afloop daarvan als output naar Bosbo verzonden.
3	Proces	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Wordt hier bedoeld IEC 62443-3-3 SL2 of IEC 62443-4-2 SL2?	Hier wordt de IEC 62443 4-2 SL-2 bedoelt.
4	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	3. Nr. 3.6.1. Geldt deze eis ook voor de batterij gevoede meetlocaties? Als het antwoord ja is, zullen wij moeten kiezen voor een andere datalogger, waarvan het energieverbruik hoger is. Dit houdt: grotere accu's in combinatie met een zonnepaneel. Bij dergelijke installaties dient er een balans te zijn tussen cyber security en energieverbruik. Hoe hoger de eisen zijn ten aanzien van security des te hoger het energieverbruik.	Ja, dit geldt ook voor de locaties met batterij.
5	Inhoud	Leidraad, par 2.4	Par. 2.4: Aangegeven wordt dat de huidige loggers en sensoren in de afgelopen jaren vervangen zijn. Wat zijn de kenmerken, staat van onderhoud en ouderdom van de huidige loggers?	Zie het antwoord op vraag 6. Hiermee is deze vraag inhoudelijk niet relevant.

6	Inhoud	Leidraad par 2.4	Par. 2.4: Kan de huidige apparatuur worden overgenomen of wil Rijnland nieuwe apparatuur geleverd krijgen?	De huidige apparatuur is eigendom van Opdrachtgever en zal onderhouden blijven worden door de huidige contractant. De onderhoudsovereenkomst met de huidige contractant voor de door hem geleverde apparatuur loopt nog 11 jaar door. Opdrachtgever wil nieuwe apparatuur geleverd krijgen om het bestaande meetnet uit te breiden of incidenteel te vervangen bij bijvoorbeeld diefstal of blikseminslag. De Onderhoudsovereenkomst betreft het onderhoud aan de door de nieuwe contractant geleverde apparatuur. Er hoeft dus geen apparatuur overgenomen te worden of reeds bestaande apparatuur onderhouden te worden.
7	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Is volgens de risicoanalyse van Rijnland, elk object even belangrijk? Met andere woorden: wordt elke object in dezelfde securityzone geplaatst?	Alle objecten welke onder deze aanbesteding vallen, dienen te voldoen aan de BIO en de IEC 62443 SL2.
8	Inhoud	Leidraad par 2.4	Par. 2.4: als de huidige apparatuur kan worden overgenomen, betekent dit dan dat gestart wordt met onderhoud en beheer en dat levering van nieuwe apparatuur pas aan de orde is als de huidige apparatuur uitvalt?	Zie het antwoord op vraag 5 en 6.
9	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Het standaard IEC 60870-5-104 protocol voldoet niet aan de hedendaagse security eisen. Gebruikt Rijnland de IEC 60870-5-104 Secure variant?	Rijnland gebruikt meerdere protocollen, waaronder het 104 protocol en OPC-UA.
10	Inhoud	Leidraad par 2.4	Par. 2.4: In de tabel is het type logger/meting aangegeven. Zijn er meetlocaties waar twee metingen op 1 meetlocatie direct naast elkaar kunnen worden geplaatst of is elke type meting een alleenstaand meetpunt die niet te combineren zijn in 1 meetlocatie?	Deze tabel geeft een indicatie van de scope van de aanbesteding, voor de diverse procesmeetwaardes. Deze tabel geeft geen beeld van de feitelijke realisatie/plaatsing. Dit is opgenomen in het PvE, 3.2.3.: Een meetopstelling is geschikt voor het meten van een of meer parameters t.b.v. het waterbeheer. In de praktijk kunnen een oppervlaktewaterstandsmeting en een elektrisch geleidend vermogen meting in één meetbuis worden aangebracht.

11	Proces	Leidraad par 2.4	Par. 2.4: In hoeverre is sprake van een gelijk speelveld als de loggers en sensoren in de afgelopen jaren vervangen zijn door de zittende contractant Vlaar? Als de loggers en sensoren nog een aantal jaren meegaan, dan heeft de huidige contractant een voorsprong op nieuwe inschrijvers en is er geen sprake van een gelijk speelveld waardoor het nieuwe inschrijvers niet interessant kan zijn om in te schrijven.	Er is sprake van een gelijk speelveld bij deze aanbesteding. Het ligt niet in de planning om de huidige meetapparatuur in de komende contractperiode te vervangen (met uitzondering van apparatuur die vervangen moet worden i.v.m. diefstal of blikseminslag). Het is voor Opdrachtgever onduidelijk waarom u denkt dat de huidige contractant een voorsprong zou hebben.
12	Proces	Leidraad par 4.2.2.	Par 4.2.2: Bij de kerncompetenties wordt voor het meten van de waterstand onderscheid gemaakt in oppervlaktewater en grondwater. Voor onze meetapparatuur maakt dit onderscheidt niet uit. Bent u bereid om de eis voor oppervlaktewater en grondwaterstand bij te stellen naar de volgende eis: Loggers voor oppervlaktewaterstand of grondwaterstand minimaal 25 stuks?	Opdrachtgever is niet bereid om de kerncompetentie op dit punt aan te passen.
13	Proces	Leidraad par 4.2.2	Par 4.2.2.: Bij de kerncompetenties geeft u aan "of aantoonbaar vergelijkbaar". Betekent dit dat een referentie waarbij grondwaterstanden worden gemeten vergelijkbaar wordt gesteld aan het meten van oppervlaktewater als dezelfde meettechniek wordt ingezet?	Nee, dit is niet akkoord. Kerncompetentie blijft in oorspronkelijke vorm gehandhaafd.
14	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Om te voldoen aan de security eisen gebruiken wij in de praktijk OPC UA, MQTT of IEC 60870-5-104 Secure. Zijn deze protocollen ook toegestaan?	Deze zijn toegestaan. Voor OPC-UA en IEC 60870-5-104 Secure is het een en ander al beschikbaar op onze hoofdpst. Indien jullie oplossing niet aansluit op de al bestaande drivers zijn de kosten voor de Opdrachtnemer, zoals volgend uit eis 3.5.3.
15	Proces	Leidraad par 4.2.2.	Par. 4.2.2.: Bij de referenties wordt aangegeven dat dat de referentie niet ouder dan 3 jaar mag zijn. Aangezien neerslagmeters van het gevraagde type en Solar stuw- en inlaatbesturingen nog niet vaak in de markt worden toegepast bestaat de kans dat inschrijvers langer dan 3 jaar geleden dergelijke apparaten hebben geleverd en geplaatst. Bent u bereid de geldigheid van de referentie op 5 jaar te zetten?	Ja, dit is akkoord.
16	Proces	Leidraad 4.2.2	Par. 4.2.2.: In de bijlage 4 zit geen format voor een prestatieverklaring. Kunt deze verstrekken of wordt dit overgelaten aan de inschrijver?	Dit wordt overgelaten aan Inschrijvers. Hiervoor gebruikt Opdrachtgever geen format. U kunt bijlage 4 laten ondertekenen of uw eigen format gebruiken.

17	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Hoe wil Rijnland de certificaten en gebruikers gaan beheren om te voldoen aan de securityeisen? CAW biedt de mogelijkheid om dit te doen. Dit weten wij uit ervaring maar er kan een extern systeem gebruikt worden.	Voor interne systemen doen we dit met onze eigen CA. Hiermee kunnen we geautomatiseerd certificaten uitdelen en beheren. Het aanbieden van interne applicaties aan gebruikers gaat via een Application Delivery Controller waarop centraal certificaatbeheer toegepast wordt. Voor alle systemen waarop onze gebruikers moeten kunnen aanmelden geldt dat er sprake moet zijn van een door ons beheerde identiteit (een account uit onze Microsoft Entra ID) waarbij er bij voorkeur aangemeld kan worden met SSO. Het beheer van de gebruiker ligt bij de ICT afdeling. Certificaten op deze manier uitgedeeld zijn 1 jaar geldig.
18	Proces	Leidraad par 4.2.2	Par. 4.2.2: De inschrijver moet een certificaat VCA* of VCA** overleggen. Is het ook voldoende als een inschrijver alleen persooncertificaten voor VCA heeft en aantoont met een algemene beschrijving dat hij met zijn bedrijfsproces gelijkwaardig werkt aan de VCA* of VCA**?	Nee, dit is niet voldoende. De geschiktheidseis op het gebied van veiligheidsborging wordt niet aangepast.
19	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.1. Welk CSMS gebruikt Rijnland?	Op dit moment is er nog geen CSMS in gebruik, Opdrachtgever is hier wel mee bezig. Momenteel wordt SharePoint gebruikt.
20	Proces	Leidraad par 6.1.1	Par 6.1.1.: Beoordeling K1, in de tabel geeft u aan dat de beoordeling in 4 klassen (A t/m D) is ingedeeld. Het verschil in score tussen een beoordeling op B of C is er groot (40%). Kunt u motiveren waarom u kiest voor een score voor voldoende van 30% en voor goed 70%?	Opdrachtgever heeft bewust gekozen voor deze score verdeling. Opdrachtgever streeft ernaar een Opdrachtnemer te selecteren die kwalitatief goed of uitstekend invulling geeft aan de doelstelling. Het aanbrengen van extra differentiatie tussen voldoende en goed draagt hieraan bij.
21	Inhoud	Leidraad par 6.1.2	Par 6.1.2: In de 3e bullit wordt aangegeven dat "Alle prijzen zijn exclusief BTW en staan vast voor de looptijd van de Overeenkomsten." Is er wel een mogelijkheid van prijsindexatie vanaf 2025 volgens de CBS-index?	Er wordt geïndexeerd conform het gestelde in artikel 3.2 en 3.3 van de Concept Overeenkomsten (Bijlage 3A en 3B).

22	Uitvoering	Bijlage 9 Programma van eisen	Nr. 3.6.4. In de regel wordt een Business Impact Analyse gedaan door de opdrachtgever. Het is voor de opdrachtnemer lastig om deze analyse te doen zonder uitgebreide informatie van het object. Voor ieder object dienen wij minimaal te weten wat de functie is van het object, de locatie van het object (bebouwde omgeving, agrarisch gebied, natuurgebied en of er vitale infrastructuur aanwezig is), de impact als het object gecompromitteerd wordt, de impact als het object niet functioneert, en op welke wijze is het netwerk gesegmenteerd en de impact als toegang wordt gekregen tot het netwerk van Rijnland.	Hierin heeft u gelijk. De Opdrachtgever moet de analyses uitvoeren. De Opdrachtnemer dient hierbij aan te geven waar en waarom er afgeweken gaat worden van de BIO en IEC-62443. Hierop zal de Opdrachtgever acteren of hierin wordt meegegaan op basis van de bestaande risico's.
23	Inhoud	PVE eis 3.2.5	Eis 3.2.5.: Aangegeven wordt dat de minimale beschikbaarheid van een meetwaarde minimaal 99%. In de praktijk van waterstandsmetingen is het gebruikelijk te werken met 95%. Bent u bereid de eis bij te stellen naar 95%?	Nee, dit zijn wij niet bereid. Conform 6.5.7. van het PvE dient correctief onderhoud binnen 10 werkdagen uitgevoerd te worden. Dit resulteert in een minimale beschikbaarheid bij 1 storing op jaarbasis van 97%. Zodoende wordt de eis van 99% verruimd naar 97%.
24	Inhoud	Tarievenblad	In het tarievenblad vraagt u om bij kosten onderhoud per jaar per type logger/meting een eenheidsprijs op te geven en vervolgens wordt op basis hiervan de onderhoudskosten voor 10 jaar berekend. Klopt het dat dit onderhoud per meetpunt moet worden opgegeven of moeten de eenheidsprijzen nog vermenigdvuldigd worden met het aantal meetpunten per type logger?	Dit betreft de onderhoudskosten per meetpunt. Indien er tijdens de looptijd van de Overeenkomst meerdere aantallen van een type worden aangeschaft, dan zal het tarief zoals door Opdrachtnemer is opgegeven vermenigdvuldigd worden met het aantal aangeschafte meetpunten.
25	Inhoud	Tarievenblad	Onderaan het tarievenblad staat een note over berekening van de aanschafprijs uit A1 en de onderhoudsprijs van kalenderjaar 1 en 2. Klopt het dat u de onderhoudsprijs berekend uit A2?	Ja, dit is correct.
26	Inhoud	Tarievenblad	In de toelichting wordt aangegeven dat voor kalenderjaar 1 de onderhoudskosten worden berekend vanaf eind februari, terwijl de gunning pas in mei plaatsvindt. Moeten we dit als een voorbeeld beschouwen wat aangeeft hoe de onderhoudskosten in kalenderjaar 1 naar rato van het aantal maanden worden berekend?	In het voorbeeld wordt de maand februari ter illustratie gebruikt. De onderhoudskosten worden berekend vanaf het moment van aanschaf en de onderhoudskosten worden dan naar rato van het aantal maanden afgerekend.

27	Juridisch	Raamovereenkomst art 3.2	Art. 3.2: hierin wordt aangegeven dat de overeengekomen tarieven staan vast tot 05-08-2026 en kunnen daarna worden geïndexeerd overeenkomstig onderstaande indexeringsregeling. Gebruikelijk in de markt is dat de indexering ingaat 1 jaar na start van het contract. Bent u bereid de indexering in te laten gaan op 5-8-2025 (1 jaar na ingaan van het contract)?	Nee, de ingangsdatum van indexatie wordt niet gewijzigd.
28	Contract	Onderhoudsovereenkomst art 3.2.	18. Art. 3.2: hierin wordt aangegeven dat de overeengekomen tarieven staan vast tot 05-08-2026 en kunnen daarna worden geïndexeerd overeenkomstig onderstaande indexeringsregeling. Gebruikelijk in de markt is dat de indexering ingaat 1 jaar na start van het contract. Bent u bereid de indexering in te laten gaan op 5-8-2025 (1 jaar na ingaan van het contract)?	Nee, de ingangsdatum van indexatie wordt niet gewijzigd.